

آیین نامه شماره ۹۷

آیین نامه سرمایه گذاری مؤسسات بیمه

- آیین نامه شماره ۹۷ (آیین نامه سرمایه گذاری مؤسسات بیمه) در تاریخ ۳۰ اردیبهشت ماه ۱۳۹۸ تصویب گردیده و از تاریخ جایگزین آیین نامه شماره ۶۰ گردید.
- شورای عالی بیمه در جلسات مورخ ۰۸/۰۶/۱۴۰۰ و ۰۳/۰۸/۱۴۰۰ در اجرای ماده (۶۱) قانون تأسیس بیمه مرکزی و بیمه گری و به استناد ماده (۱۷) همان قانون، آیین نامه "سرمایه گذاری مؤسسات بیمه" (آیین نامه شماره ۹۷) را اصلاح و به عنوان مکمل آیین نامه (آیین نامه شماره ۹۷/۱) تصویب نمود

شورای عالی بیمه در جلسه ۳۰/۰۲/۱۳۹۸ در اجرای ماده ۶۱ قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری و به استناد ماده ۱۷ همان قانون «آیین نامه سرمایه گذاری مؤسسات بیمه» را مشتمل بر ۱۹ ماده و ۱۹ تبصره به شرح زیر تصویب نمود.

ماده ۱- مؤسسه بیمه اعم از مستقیم یا اتکایی موظف است در عملیات سرمایه گذاری از محل حقوق صاحبان سهام، ذخایر ریاضی و سایر ذخایر فنی سهم نگهداری ابتدای دوره خود (موضوع آیین نامه شماره ۵۸)، ضوابط این آیین نامه را رعایت نماید. ملاک محاسبه حد نصاب مقرر در این آیین نامه، اقلام مندرج در آخرین صورت های مالی حسابرسی شده خواهد بود که از طریق سامانه نظارت و هدایت الکترونیکی بیمه به بیمه مرکزی ارسال می شود. چنانچه مؤسسه بیمه طی دوره مالی، افزایش سرمایه ثبت شده ای داشته باشد، مبلغ آن به منابع سرمایه گذاری اضافه می شود.

ماده ۲- سرمایه گذاری های مجاز از محل ذخایر ریاضی سهم نگهداری مؤسسه بیمه و نصاب هر یک از آنها به شرح زیر می باشد:

- ۱- سپرده گذاری در بانکها و مؤسسات اعتباری دارای مجوز بانک مرکزی ج.ا.ایران حداقل ۲۰ درصد و حداکثر ۶۰ درصد ذخایر ریاضی.

تبصره - سپرده گذاری بیش از ۲۰ درصد منابع این بند، نزد موسسات اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ایران، مجاز نمی باشد. همچنین، سپرده گذاری نزد یک بانک یا موسسه اعتباری دارای مجوز بانک مرکزی ج.ا.ایران بیش از ۳۰ درصد مجموع سپرده گذاری های انجام شده از محل این بند مجاز نمی باشد.

۲- خرید اوراق مالی اسلامی از قبیل اوراق مشارکت دارای تضمین دولتی و اوراق مشارکت دارای تضمین بانکها و موسسات اعتباری دارای مجوز بانک مرکزی ج.ا.ایران و شرکت های تامین سرمایه، اسناد خزانه اسلامی، اوراق مرابحه، اوراق صکوک و اوراق اجاره حداکثر ۲۰ درصد ذخایر ریاضی.

تبصره - سرمایه گذاری در یک نوع اوراق مالی اسلامی بیش از ۲۵ درصد منابع موضوع این بند مجاز نمی باشد.

۳- خرید سایر ابزارهای پولی و مالی مورد تأیید بانک مرکزی ج.ا.ایران و یا سازمان بورس و اوراق بهادار از قبیل اوراق گواهی سپرده بانکی و اوراق مشتقه حداکثر ۱۰ درصد ذخایر ریاضی.

تبصره - سرمایه گذاری در یک نوع ابزار پولی و مالی بیش از ۵۰ درصد منابع موضوع این بند مجاز نمی باشد.

۴- خرید سهام شرکت های پذیرفته شده نزد شرکت بورس اوراق بهادار تهران یا شرکت فرا بورس ایران حداکثر ۴۰ درصد ذخایر ریاضی.

تبصره ۱- سرمایه گذاری در سهام یک شرکت بیش از ۱۰ درصد منابع موضوع این بند مجاز نمی باشد.

تبصره ۲- سرمایه گذاری در سهام طبقه بندی شده مربوط به یک صنعت (طبق دسته بندی سازمان بورس و اوراق بهادار) بیش از ۳۰ درصد منابع موضوع این بند مجاز نمی باشد.

۵- خرید واحدهای صندوق های سرمایه گذاری ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار حداکثر ۲۰ درصد ذخایر ریاضی.

تبصره ۱- نصاب مقرر در این بند با درخواست موسسه بیمه و موافقت کتبی بیمه مرکزی تا ۳۰ درصد قابل افزایش است.

تبصره ۲- سرمایه گذاری در یک صندوق بیش از ۵۰ درصد منابع موضوع این بند مجاز نمی باشد.

۶- مشارکت در طرح ها و یا اجرای عملیات عمرانی و ساختمانی و املاک و مستغلات با هدف کسب سود حداکثر ۳۵ درصد ذخایر ریاضی.

تبصره- سرمایه گذاری در یک طرح و یا هر عملیات عمرانی یا ساختمانی یا املاک و مستغلات، بیش از ۲۰ درصد منابع موضوع این بند مجاز نمی باشد.

ماده ۳- سرمایه گذاری های مجاز از محل مجموع حقوق صاحبان سهام و سایر ذخایر فنی (کلیه ذخایر فنی به استثناء ذخایر ریاضی) سهم نگهداری موسسه بیمه و نصاب هر یک از آنها به شرح زیر می باشد:

۱- سپرده گذاری در بانکها و موسسات اعتباری دارای مجوز بانک مرکزی ج.ا.ایران حداقل ۲۰ درصد و حداکثر ۷۰ درصد مجموع حقوق صاحبان سهام و سایر ذخایر فنی.

تبصره- سپرده گذاری بیش از ۲۰ درصد منابع این بند، نزد موسسات اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ایران، مجاز نمی باشد. همچنین، سپرده گذاری نزد یک بانک یا موسسه اعتباری دارای مجوز بانک مرکزی ج.ا.ایران بیش از ۳۰ درصد مجموع سپرده گذاری های انجام شده از محل این بند مجاز نمی باشد.

۲- خرید اوراق مالی اسلامی از قبیل اوراق مشارکت دارای تضمین دولتی و اوراق مشارکت دارای تضمین بانکها و موسسات اعتباری دارای مجوز بانک مرکزی ج.ا.ایران و شرکت های تامین سرمایه، اسناد خزانه اسلامی، اوراق مرابحه، اوراق صکوک و اوراق اجاره حداکثر ۳۰ درصد مجموع حقوق صاحبان سهام و سایر ذخایر فنی.

تبصره - سرمایه گذاری در یک نوع اوراق مالی اسلامی بیش از ۲۵ درصد منابع موضوع این بند مجاز نمی باشد.

۳- خرید سایر ابزارهای پولی و مالی مورد تایید بانک مرکزی ج.ا.ایران و یا سازمان بورس و اوراق بهادار از قبیل اوراق گواهی سپرده بانکی و اوراق مشتقه حداکثر ۱۰ درصد مجموع حقوق صاحبان سهام و سایر ذخایر فنی.

تبصره- سرمایه گذاری در یک نوع ابزار پولی و مالی بیش از ۵۰ درصد منابع موضوع این بند مجاز نمی باشد.

۴- خرید سهام شرکت های پذیرفته شده نزد شرکت بورس اوراق بهادار تهران یا شرکت فرا بورس ایران حداکثر ۴۰ درصد مجموع حقوق صاحبان سهام و سایر ذخایر فنی.

تبصره ۱- سرمایه گذاری در سهام یک شرکت بیش از ۱۰ درصد منابع موضوع این بند مجاز نمی باشد.

تبصره ۲- سرمایه گذاری در سهام طبقه بندی شده مربوط به یک صنعت (طبق دسته بندی سازمان بورس و اوراق بهادار) بیش از ۳۰ درصد منابع موضوع این بند مجاز نمی باشد.

۵- خرید سهام شرکت های قابل معامله در بازارهای پایه فرابورس و شرکت های سهامی عام غیر بورسی و شرکت های سهامی خاص، حداکثر ۲۰ درصد مجموع حقوق صاحبان سهام و سایر ذخایر فنی.

تبصره- سرمایه گذاری در سهام یک شرکت بیش از ۳۰ درصد منابع موضوع این بند مجاز نمی باشد.

۶- خرید واحدهای صندوق های سرمایه گذاری ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار حداکثر ۲۰ درصد مجموع حقوق صاحبان سهام و سایر ذخایر فنی.

تبصره- سرمایه گذاری در یک صندوق بیش از ۵۰ درصد منابع موضوع این بند مجاز نمی باشد.

۷- مشارکت در طرح ها و یا اجرای عملیات عمرانی و ساختمانی و املاک و مستغلات حداکثر ۲۵ درصد مجموع حقوق صاحبان سهام و سایر ذخایر فنی.

تبصره- سرمایه گذاری در یک طرح و یا عملیات عمرانی یا ساختمانی یا املاک و مستغلات، بیش از ۲۰ درصد منابع موضوع این بند مجاز نمی باشد.

۴- موسسه بیمه مجاز است در مجموع حداکثر ۳۰ درصد حقوق صاحبان سهام را به تامین دارایی های ثابت (مشهود و نامشهود) مورد نیاز برای انجام فعالیت اصلی موسسه بیمه اختصاص دهد. مبنای محاسبه ارزش داراییهای ثابت ارزش دفتری آنها است.

۵- سرمایه گذاری در سهام هر شرکت پذیرفته شده نزد شرکت بورس اوراق بهادار تهران یا شرکت فرا بورس ایران حداکثر تا ۱۵ درصد سرمایه شرکت سرمایه پذیر مجاز می باشد.

تبصره- سهام شرکتهای غیر بورسی که توسط موسسه بیمه در بورس عرضه می شوند، با اخذ موافقت بیمه مرکزی از محدودیت این ماده معاف خواهند بود.

۶- سرمایه گذاری موسسه بیمه در سایر گزینه های سرمایه گذاری با تایید هیات مدیره موسسه بیمه و موافقت بیمه مرکزی تا ده درصد مجموع حقوق صاحبان سهام، ذخایر ریاضی و سایر ذخایر فنی مجاز می باشد.

۷- بازخرید سهام موسسه بیمه توسط همان موسسه بیمه، صرفا از محل حقوق صاحبان سهام و تا سقف ۱۰ درصد منابع مذکور با رعایت سایر مقررات مجاز است.

۸- سرمایه گذاری جدید در طرح ها و یا اجرای عملیات عمرانی و ساختمانی و املاک و مستغلات و سهام شرکت های قابل معامله در بازارهای پایه فرابورس و شرکت های سهامی عام غیر بورسی و شرکت های سهامی خاص، توسط موسسه بیمه ای که دارای سطح توانگری ۳ یا پایین تر است، مادامی که در آن سطح توانگری باشد مجاز نمی باشد.

ماده ۹- توثیق، ترهین و تضمین دارایی های مؤسسه بیمه تا ۱۰ درصد حقوق صاحبان سهام مجاز است. مازاد بر سقف مذکور مستلزم اخذ موافقت بیمه مرکزی است.

ماده ۱۰- مؤسسه بیمه مجاز است از محل ذخایر ریاضی، طبق شرایط بیمه نامه های زندگی به بیمه گذاران مربوط تسهیلات پرداخت نماید.

ماده ۱۱- مؤسسه بیمه مجاز است در مجموع حداکثر پنج درصد مجموع حقوق صاحبان سهام، ذخایر ریاضی و سایر ذخایر فنی را با تأیید هیأت مدیره و با رعایت شرایط زیر، برای خرید محل فعالیت به نمایندگان خود وام پرداخت نماید.

۱- حداقل دو سال از شروع فعالیت نماینده گذشته باشد.

۲- محل خریداری شده به عنوان وثیقه در رهن مؤسسه بیمه قرار گیرد.

۳- از تاریخ خرید محل تا زمان ارائه آن به عنوان وثیقه، بیش از شش ماه نگذشته باشد.

۴- سقف تسهیلات حداکثر تا پنجاه درصد ارزش محل خریداری شده باشد.

۵- مدت بازپرداخت تسهیلات حداکثر پنج سال باشد.

۶- نرخ سود تسهیلات با رعایت مصوبات شورای پول و اعتبار، کمتر از بالاترین نرخ سود سپرده های بانکی مؤسسه بیمه در مقطع اعطای تسهیلات نباشد.

ماده ۱۲- مؤسسه بیمه مجاز است در مجموع حداکثر پنج درصد مجموع حقوق صاحبان سهام، ذخایر ریاضی و سایر ذخایر فنی را به کارکنان خود تسهیلات پرداخت نماید.

تبصره - در موارد خاص به درخواست مؤسسه بیمه و تأیید بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، حد نصاب مندرج در این ماده تا ده درصد قابل افزایش است.

ماده ۱۳- سرمایه گذاری موسسات بیمه ایرانی در خارج از کشور با اخذ موافقت بیمه مرکزی و حداکثر ۲۰ درصد مجموع حقوق صاحبان سهام، ذخایر ریاضی و سایر ذخایر فنی با رعایت نصابهای مقرر در این آیین نامه، مجاز است. همچنین برای مؤسسه بیمه فعال در سایر کشورها، سرمایه گذاری منابع مالی ایجاد شده در خارج از کشور تابع مقررات کشور محل فعالیت خواهد بود.

ماده ۱۴- مؤسسه بیمه موظف است بازدهی حاصل از سرمایه گذاری های خود را به تفکیک حقوق صاحبان سهام، ذخایر ریاضی و سایر ذخایر فنی سهم نگهداری در صورت های مالی خود منعکس نماید. نحوه محاسبه بازده سرمایه گذاری های موسسه بیمه طبق دستورالعمل ابلاغی بیمه مرکزی خواهد بود.

ماده ۱۵- موسسه بیمه موظف است اطلاعات مربوط به سرمایه گذاری های انجام شده خود را در چارچوبی که بیمه مرکزی ج.ا.ایران تعیین خواهد کرد، برای او ارسال نماید. مسئولیت صحت اطلاعات ارائه شده به عهده هیات مدیره و مدیر عامل موسسه بیمه است.

ماده ۱۶- مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه به عهده هیات مدیره موسسه بیمه است.

ماده ۱۷- در صورت احراز تخلف موسسه بیمه از مقررات این آیین نامه، بیمه مرکزی می تواند اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- تذکر به مسئول امور سرمایه گذاری، مالی، مدیر عامل و یا هیات مدیره موسسه بیمه،

۲- اخطار کتبی به مسئول امور سرمایه گذاری، مالی، مدیر عامل و یا هیات مدیره موسسه بیمه با درج در سوابق مربوط،

۳- سلب صلاحیت هر یک از اعضای هیات مدیره، مدیر عامل موسسه بیمه، مسئول امور سرمایه گذاری و یا مالی با درج در سوابق مربوط.

۴- تعلیق پروانه فعالیت موسسه بیمه در یک یا چند رشته بیمه از سه ماه تا یکسال با تایید شورای عالی بیمه

۵- لغو پروانه فعالیت موسسه بیمه در یک یا چند رشته بیمه با تایید شورای عالی بیمه و تصویب مجمع عمومی بیمه مرکزی.

تبصره- انحراف تا ده درصد مقادیر حاصل از نصاب های تعیین شده در این آیین نامه مشروط به این که مقادیر فوق در پایان سال مالی اصلاح گردد، تخلف محسوب نمی شود.

ماده ۱۸- در محاسبه نصاب های این آیین نامه، منابع حاصل از تجدید ارزیابی دارایی های ثابت موسسه بیمه تا سه سال پس از تاریخ تجدید ارزیابی لحاظ نمی شود.

ماده ۱۹- این آیین نامه از تاریخ ابلاغ، جایگزین آیین نامه شماره ۶۰ و مکمل های بعدی آن بوده و برای سرمایه گذاری های جدید موسسات بیمه لازم الاجرا است. موسسات بیمه موظفند ظرف دو سال از تاریخ مذکور،

سرمایه گذاری های قبلی خود را با ضوابط این آیین نامه منطبق نمایند. این مهلت در خصوص حکم مقرر در ماده ۴ این آیین نامه به تشخیص بیمه مرکزی تا ۵ سال قابل افزایش است.